

Vastaus Elina Nykyrin ja 14 muun valtuutetun aloitteeseen vuoden yhdenvertaisuusteon, tasa-arvotien ja esteettömyyteen valitsemiseksi vuoden vanhustien lisäksi

VD/9569/00.02.00.03/2022

RV/RÅ/MTu/JT

Elina Nykyri sekä 14 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittajat esitämme, että ryhdymme valitsemaan vantaalaisen vuoden vanhustien lisäksi vuoden vantaalaisen esteettömyyteen, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvotien. Tunnustusten lisäksi on myös syytä ryhtyä myöntämään kunniamainintoja.

Esitämme vantaalaisen vuoden esteettömyyteen valitsemista tunnustuksena vantaalaiselle esteettömyyttä ja saavutettavuutta edistävälle teolle. Ehdotamme, että vammaisneuvosto valitsee vuoden esteettömyyteen. Esimerkiksi Lempäälän, Tampereen, Joensuun ja Ylöjärven kaupunkien vammaisneuvostoilla on tapana jakaa joka vuosi esteettömyyspalkinto esteettömyyden parantamisesta. Vuoden esteettömyyteen valinnalla nostamme esiin esteettömyyttä ja saavutettavuutta edistäviä toimia sekä kannustamme eri tahoja huomioimaan ne paremmin toiminnassaan.

Esitämme, että valitsemme vantaalaisen vuoden yhdenvertaisuuteen tunnustuksena vantaalaiselle yhdenvertaista kohtelua tai/ja vähemmistöjen hyvinvointia edistävälle teolle. Vuoden yhdenvertaisuuteen valinnalla nostamme esiin yhdenvertaisuutta edistäviä toimia ja kannustamme eri tahoja huomioimaan se paremmin toiminnassa. Esitämme, että vuoden yhdenvertaisuuteen valitsee kaupunginhallitus vaikuttamistoimielinten esityksestä.

Esitämme vantaalaisen vuoden tasa-arvotien valitsemista tunnustuksena vantaalaiselle tasa-arvoista kohtelua edistävälle teolle. On tarkoitus, että vuoden tasa-arvotien valitsee Vantaan kaupunginhallitus vaikuttamistoimielinten esityksestä. Vuoden tasa-arvotien valinnalla nostamme esiin tasa-arvoa edistäviä toimia ja kannustamme eri toimijoita huomioidaan se toiminnassa paremmin.

Vantaan vanhusneuvosto valitsee jo nyt vuoden vanhustien tunnustuksena ikäihmisten hyvinvointia edistävälle teolle. Vuoden vanhustien valitseminen nostaa esiin ikäihmisten hyvinvointia edistäviä toimia ja rohkaisee eri toimijoita huomioidaan toiminnassaan paremmin ikäihmisten.

Esteettömyyden, saavutettavuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen palvelevat meitä kaikkia, eikä niistä ole kenellekään haittaa. Esitämme, että vuoden esteettömyystekoa, vuoden yhdenvertaisuustekoa ja vuoden tasa-arvotekoa voivat esittää kaikki asukkaat sekä erilaiset Vantaalla toimivat yhteisöt, kuten vantaalaiset yhdistykset ja osuuskunnat. Esittämämme palkinnot kannustavat kaikkia kiinnittämään huomiota esteettömyyteen, saavutettavuuteen, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon.”

Kaupunginvaltuusto 22.8.2022 § 17

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala ovat valmistelleet aloitteeseen seuraavanlaisen vastauksen:

Yksilöiden ja yhteisöjen palkitseminen merkittävästä toiminnasta eri elämänalueilla on hyvä tapa osoittaa, mitä Vantaan kaupunki pitää tärkeänä. Julkinen palkitseminen tekee samalla monenlaista toimintaa tunnetuksi ja saattaa innostaa muita tahoja vastaavanlaisiin toimenpiteisiin näiden omissa ympäristöissä. Parhaimmillaan koko palkitsemisprosessi on positiivinen kokemus kaikille osapuolille. Palkitsemiseen liittyy kuitenkin myös erilaisia ongelmia. Niistä yksi on vaikeus luoda kriteeristö ja senkin luomisen jälkeen arvottaa ja asettaa paremmuusjärjestykseen hyvin erilaisia tekoja. Ehdotetun toiminnan tai teon yhteys aihepiiriin voi myös olla vähäinen tai tulkinnanvarainen. Ehdokkaat ja palkitut saattavat herättää vastareaktioita palkitsematta jääneissä sekä julkisuudessa. Käytännön ongelmista mainittakoon palkitsemisen aiheuttama työmäärä, joka on väistämättä jostakin muusta työstä pois. Kokemus on myös osoittanut, että yksittäinen työntekijä jää usein yksin palkitsemisen kaikkia vaiheita toteuttamaan. Oma ongelmansa on vaikeus saada ehdotuksia; esimerkiksi yhdessä palkitsemisessä vuonna 2022 saatiin vain kaksi ehdotusta tehostetusta tiedottamisesta huolimatta ja takavuosina on ollut tilanteita, joissa ehdotuksia ei ole saatu lainkaan.

Kolmen uuden palkinnon eli vammais-, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotekon perustaminen vuosittain jaettaviksi merkitsisi melko suurta työmäärää perustamistyön, tiedottamisen, päätöksentekovalmistelun, luovutustilaisuuden tai juhlan/juhlien järjestämisen ja jälkityön takia. Ehdotetuissa kategorioissa on ja saapuvissa ehdotuksissa todennäköisesti myös olisi sisältöön liittyvää päällekkäisyyttä, ja päällekkäisyyttä tulisi niin ikään jo olemassa olevien palkintojenkin kanssa (esimerkiksi kulttuuriseppä tai vanhusteko).

Vammais-, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotekoissa ja laajemminkin kaikessa palkitsemisessä pitää selvittää myös yhtymäkohdat hyvinvointialueen vaikuttajaelinten mahdolliseen palkitsemistoimintaan, sillä kahden viranomaistahon toteuttama päällekkäinen palkitsemistyö ei liene mielekäästä yhdenkään osapuolen näkökulmasta.

Valtuustoaloite on tuonut esiin tarpeen tarkastella kaikkia vuosikymmenten varrella syntyneitä monia palkitsemislajeja siitä näkökulmasta, ovatko kaikki palkinnot yhä relevantteja ja voisiko osan niistä lakkauttaa, yhdistää toisiinsa tai ajantasaistaa. Tähän tarkasteluun voidaan ottaa mukaan myös vammais-, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotekojen perustamisen pohdinta. Selvittely kyetään toimittamaan päätöksentekoa varten kaupunginhallitukseen vuoden 2023 aikana. Siihen asti palkitsemisessä toimitaan kuten tälläkin hetkellä.

Kaupunginhallitus 27.2.2023 § 32

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja 14 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialojen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.4.2023 § 6

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vasemmistoliiton valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vihreiden valtuustoryhmä yhtyi:

”Kaupungin on jatkossa syytä tarkastella eri palkitsemismuotojen ja tunnustusten ajantasaisuutta, tarpeellisuutta ja muotoja ottaen huomioon muun muassa yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja esteettömyyttä edistävät teot. Samalla palkintojen ja tunnusten hallinnointiin kuten kriteerien kokoamiseen, ehdokkaiden valintaan ja palkintojuhlan järjestämiseen voidaan osallistaa myös järjestöjä ja kaupungin vaikuttamistoimielimiä.”

Liite: Allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 14 muun valtuutetun aloite ryhdytään valitsemaan vuoden yhdenvertaisuusteko, tasa-arvoteko ja esteettömyysteko vuoden vanhusteon lisäksi

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen
Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand
Hallintoasiantuntija Meija Tuominen
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)